

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การกระจายอำนาจที่พอจะมีหลักฐานได้เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 คือ การปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล และใช้เรื่อยมาตามลำดับจนถึงรัชกาลที่ 7 จึงมีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ เมื่อคณะราษฎรได้ยึดอำนาจการปกครองและได้ตราพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดินขึ้นใน พ.ศ. 2476 เป็นฉบับแรก โดยยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลที่มีการตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 คณะราษฎร ได้มอบหมายให้ นายปรีดี พนมยงค์ ผู้นำคนหนึ่ง เป็นผู้ร่างขึ้นโดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้แบ่งการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็นสามส่วน คือ การบริหารส่วนกลาง การบริหารส่วนภูมิภาค และการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในส่วนท้องถิ่นนั้นได้มีการกำหนดไว้ว่าในจังหวัดหนึ่งถ้าท้องถิ่นใดมีความเจริญมากก็ให้จัดตั้งเป็นเทศบาล โดยแบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล (ณรงค์ พ่วงพิศ. 2537 : 335)

ต่อมามีกฎหมายอีกหลายฉบับ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองท้องถิ่นมาเรื่อย ๆ และก่อนที่จะมีการใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี 2540 การปกครองท้องถิ่นไทยมี 6 รูปแบบ ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (2) เทศบาล (3) สุขาภิบาล (4) องค์การบริหารส่วนตำบล (5) กรุงเทพมหานคร และ (6) เมืองพัทยา แต่หลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว การปกครองท้องถิ่นรูปแบบของสุขาภิบาล ได้ถูกยกฐานะให้เป็นเทศบาลตำบลทั่วประเทศ

อย่างไรก็ตามแม้เมื่อเรามองย้อนไปในประวัติศาสตร์ของการปกครองท้องถิ่นนั้น พบว่าคนไทยยังไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร การจัดตั้งและการดำเนินการปกครองท้องถิ่นของไทยนั้นเกิดจากการหยิบยื่นให้ จึงทำให้เกิดแนวคิดของคนไทยทั้งปวงว่า การเมืองการปกครองนั้นเป็นเรื่องของหลวง ท่านมิใช่กิจการของประชาชนเข้าแผ่นดินที่จะเข้าไปรับทราบหรือรับรู้หรือเข้าไปเกี่ยวข้อง และคงมีสาเหตุมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบคอยเป็นผู้รับ และคอยปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดตั้งแต่สมัยก่อน และเมื่อจำเป็นต้องจัดตั้งการปกครองท้องถิ่นขึ้นในสภาวะการณ์เช่นนี้ ก็ทำให้การดำเนินการปกครองท้องถิ่น อาจอยู่ในมือของคนกลุ่มหนึ่งที่เขาเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีผลประโยชน์ต่อเขาและพรรคพวกอย่างมากมาย แม้ว่าโดยอุดมการณ์ของการปกครองท้องถิ่นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ปกครองตนเองโดยพวกเขาเอง และมีการควบคุมกันเองภายในท้องถิ่น (อุทัย หิรัญโค. 2543 : 102)

การปกครองท้องถิ่นไทยได้รับการปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญเมื่อมีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ในมาตรา 283 ว่า ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศโดยส่วนรวม ทั้งนี้จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้

ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นก็คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับดังกล่าว ได้กำหนดไว้ในมาตรา 285 ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น นอกจากนี้ยังกำหนดเพิ่มเติมไว้ว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งสำหรับคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น และยังได้กำหนดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งไว้ด้วย โดยสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เมื่อเป็นเช่นนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดองค์กรไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา 285 จำต้องมีการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นในรูปแบบสุขาภิบาล ซึ่งเดิมมีคณะกรรมการสุขาภิบาลอันประกอบด้วย

1. นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอที่สุขาภิบาลนั้นตั้งอยู่
2. ปลัดอำเภอแห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่สุขาภิบาลนั้นตั้งอยู่แล้วแต่กรณี ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งขึ้นจำนวน 1 คน
3. กำนันแห่งตำบล ซึ่งมีพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของตำบลนั้นอยู่ในเขตสุขาภิบาล
4. ผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งราษฎรในเขตสุขาภิบาลนั้นเลือกตั้งขึ้น 9 คน

เนื่องจากคณะกรรมการสุขาภิบาลตำแหน่ง 1-3 ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล (มาตรา 334 (4) ว่า รัฐจะต้องดำเนินการให้มีคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นให้ครบถ้วนภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งครบกำหนดตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2542

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 13

กฎหมาย 2542 ทำให้สมาชิกทั่วประเทศ 981 แห่ง เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลทั้งหมด ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 และคณะกรรมการพนักงานเทศบาลมีมติอนุมัติให้จัดโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังของเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสมาชิกโดยจัดชั้นของเทศบาลเป็นเทศบาลชั้น 5 ชั้น 6 และชั้น 7 โดยพิจารณาจากรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและของเทศบาล กำหนดให้มีคณะเทศมนตรี เป็นผู้บริหารงานของเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างทั้งหมดของเทศบาล แต่ละเทศบาลตำบลมีโครงสร้างการบริหารงานประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ คือ สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการประปา กองการศึกษา และหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยมีปลัดเทศบาลเป็นพนักงานประจำมีตำแหน่งสูงสุด มีอำนาจบังคับบัญชารับผิดชอบงานของเทศบาลรองจากนายกเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรี

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) มาตรา 50 ได้กำหนดให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล หลายประการดังต่อไปนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะ

มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
8. บำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 มาตรา 51 ยังได้กำหนดภารกิจที่เทศบาลตำบลอาจจัดทำดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือน้ำประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาดท่าเทียบและท่าข้าม
4. ให้มีสุสาน และฌาปนสถาน
5. บำรุง ส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ

9. เทศพาณิชย์

อาจกล่าวได้ว่า การเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลครั้งนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความฉับพลัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านโครงสร้าง ที่มาของผู้บริหาร คือ จากนายอำเภอเป็นนายกเทศมนตรี จากพนักงานที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของข้าราชการประจำ ไปอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของนักการเมืองท้องถิ่น เมื่อสภาพการณ์เป็นเช่นนี้ เทศบาลตำบลที่มาจาก การยกฐานะของสุขาภิบาลจึงเป็นเทศบาลที่ใหม่ มีขอบข่ายการบริหารงานใหม่ ดังนั้น ในส่วนของ บุคลากรของเทศบาลตำบลเอง จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถเข้าใจความต้องการของ ประชาชนได้อย่างแท้จริง แต่ที่ผ่านมาเทศบาลตำบลที่เกิดขึ้นใหม่ยังประสบปัญหาในด้านการบริหารงาน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตลอดทั้งในด้านการเงิน การคลัง งบประมาณ และบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการ มาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. 2543 : 27-33) หากระบบการบริหารงานขาดประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องสร้างเสริมให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงาน โดยให้มีการบริหารจัดการที่รวดเร็ว และยุติธรรม รวมทั้งการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้แสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถสูงสุดในการ ปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จังหวัดมหาสารคามมีเทศบาลตำบลที่ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จำนวน 10 แห่ง สภาพ การดำเนินงานที่ผ่านมามีงานประสบปัญหาอุปสรรคและมีข้อจำกัดเช่นเดียวกับเทศบาลตำบลในเขต พื้นที่ในจังหวัดอื่น ๆ สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดเจน คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอำนาจทางการปกครอง ซึ่งจากเดิมอำนาจอยู่ที่คณะกรรมการสุขาภิบาลที่มีนายอำเภอเป็นประธานและข้าราชการประจำ ส่วนหนึ่งเป็นคณะกรรมการสุขาภิบาล ปัจจุบันได้ถ่ายโอนอำนาจโดยมีเป้าหมายที่จะให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจการปกครองการบริหาร เพื่อนำพาเทศบาลตำบลให้เป็นองค์กรที่มี ศักยภาพในการบริหารก่อให้เกิดประโยชน์และตอบสนองความต้องการของประชาชนมากที่สุด

เนื่องจากเทศบาลตำบลมีโครงสร้างที่สำคัญ 2 หน่วยงานคือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยฝ่ายบริหารเป็นฝ่ายนำนโยบายไปปฏิบัติ และควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานส่วนฝ่ายนิติบัญญัติมี หน้าที่พิจารณาอนุมัติเทศบัญญัติและติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารที่ผ่านมายังไม่ปรากฏว่า ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายสภาได้มองฝ่ายบริหารว่าปฏิบัติงานอยู่ในระดับใดควรปรับปรุงอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารก็ไม่สามารถจะปรับปรุงหรือพัฒนาในด้านใดเป็นพิเศษ และไม่ทราบ ว่าด้านใดมีจุดแข็ง ด้านใดมีจุดอ่อน ทำให้การดำเนินงานขาดความก้าวหน้าชัดเจนในการที่จะทำแผนเพื่อ พัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล จากเหตุผลดังกล่าว เมื่อฝ่ายบริหารเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีฝ่ายนิติบัญญัติ

เป็นผู้ดูแลการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาล ต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นตัวชี้วัดระดับ การดำเนินงานของเทศบาลในอันที่เป็นแนวทางในการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อระดับการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลในจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกเทศบาลที่มีเพศ และระดับการศึกษา แตกต่างกันต่อระดับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลใน จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคามตามความคิดเห็นของสมาชิก สภาเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับ การดำเนินงานของเทศบาลในจังหวัดมหาสารคามแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบล ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) มาตรา 50 ได้กำหนดให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- 1.1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- 1.2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- 1.3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัด ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 1.4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- 1.5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- 1.6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม

1.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

1.8 บำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

1.9 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

2. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม

จำนวน 120 คน

3. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน

2548

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะของสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็น

4.1.1 เพศ

4.1.2 ระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) มาตรา 50 ดังนี้

4.2.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

4.2.2 ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

4.2.3 รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.2.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

4.2.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

4.2.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม

4.2.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

4.2.8 บำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

นียมศัพท์เฉพาะ

1. เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบล จำนวน 10 แห่ง ในจังหวัดมหาสารคาม
2. สมาชิกสภาเทศบาล หมายถึง สมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 120 คน
3. การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานของเทศบาลตำบล จำนวน 10 แห่ง ในจังหวัดมหาสารคาม ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) มาตรา 50 ประกอบด้วย
  - 3.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
  - 3.2 ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
  - 3.3 รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
  - 3.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
  - 3.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
  - 3.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม
  - 3.7 บำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
4. การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หมายถึง การที่เทศบาลจัดให้มีเวรยามรักษาการคอยรับแจ้งทุกข์ของประชาชน จัดให้มีพนักงานตระเวนตรวจสอบความสงบเรียบร้อยในเขตเทศบาล และมีการจัดตั้งอาสาสมัครความสงบเรียบร้อยภายในแต่ละชุมชน
5. การจัดให้มีและบำรุงทางบก หมายถึง การที่เทศบาลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาเทศบาล การจัดให้มีการซ่อมแซมคูแลร์กษาดนนให้ใช้การได้คืออย่างสม่ำเสมอซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตเทศบาล
6. การรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน ที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่เทศบาลจัดให้มีการทำความสะอาดถนนและที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือนและมีกาประสานงานร่วมมือกับหน่วยราชการในเขตเทศบาลในการรักษาความสะอาด
7. การป้องกันและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่เทศบาลจัดให้มีการกำจัดขุลงลายและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี และมีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี

8. การจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง หมายถึง การที่เทศบาลจัดให้มีรถดับเพลิงอย่างเพียงพอ จัดให้มีเครื่องวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย

9. การให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม หมายถึง การที่เทศบาลได้จัดการอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนโรงเรียนหรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่

10. การส่งเสริมและพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ หมายถึง การที่เทศบาลได้จัดกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ และจัดโครงการช่วยเหลือผู้พิการทุกปี

11. การบำรุงศิลปจารีตประเพณีของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น หมายถึง การที่เทศบาลได้เป็นศูนย์รวมในการจัดประเพณีต่างๆ ของชุมชนในเขตเทศบาลทุกปี และจัดให้มีกิจกรรมเพื่อรณรงค์การสืบทอดประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม
2. ข้อเสนอเทศที่ได้จากการวิจัยจะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพต่อไป